

kuremõök (*Gladiolus imbricatus* L.), sannikas (*Sweertia perennis* L.) ja kobarpea (*Ligularia sibirica* Cass.).

4. Puisniidud. Niidu ja metsa, samuti niidu ja soo (vaata allpool) vahel on õige mitmekesised ülemineku-vormid. Puisniidud kujutavad metsa ja niidu vahevormi, kus esinevad suuremad ja vähemad puude salgad. Siin võib leida kõiki metsapuid ühes nende tüüblistega kaastaimedega, nagu uibulehed (*Pirola* L.), jänesekapsad (*Oxalis acetosella* L.), pesajuured (*Neottia nidus avis* Rich.) jne., läbisegi tüüblistega niidutaimedega. Seesugused puisniidud, mis on enamasti inimeste tegevuse tagajärjeks (iga-aastane niitmine, metsa raiumine, juurimine), esinevad meie kodumaal väga laialt, iseäranis aga Põhja-Eesti siluur-paekivi alal on nad hoopis sagedamad kui puudeta niidud. Tartumaal levivad puisniidud üle kogu ala, kõige suuremal määral aga Põhja-Tartumaa voortealal — Torma, Laiuse, Palamuse, Maarja-Magdaleena ja Äksi kihelkonnas, kus nad võtavad oma alla voortevahelised lohud, esinedes maastikupildis viirude näol.

5. Sood. Märjal pinnal esinevaid taime-ühiskondi võib jaotada kahte rühma: sood ja rabad. Sood tekivad märjal ja tarvilisel määral rammusal pinnal. Soovesi, mis seisab otsekoheses ühenduses põhja-veega, on seisev või ainult õige nõrga vooluga ja selle töttu hapnikuvaine. Selle tagajärjel pole ta kohane puude kasvamiseks; ainult kõrgemalt kohtadelt võib leida üksikuid pajusid, sangleppi (*Alnus glutinosa* Gaertn.) ja sookaski (*Betula pubescens* Ehrh.). Taimkatte peamass koostub harilikult mitmesuguseist tarnust (kõige sagedamini kahetahune tarn — *Carex disticha* Huds., iselaadi t. — *C. paradoxa* Willd., ümmarik t. — *C. diandra* Rth., püst-t. — *C. stricta* Good., harilik t. — *C. vulgaris* Fr., hirsst. — *C. panicea* L., pudelt. — *C. rostrata* With., pöist. — *C. vesicaria* L., niitt. — *C. lasiocarpa* Ehrh., murut. — *C. caespitosa* L., rabat. — *C. davalliana* Sm. jt.), millile seltsivad mitmesugused pruunsamblad (iseäranis oks-samblaliste — *Hypnacea* sugukonnast). Kõrrelisi tuleb seesuguseis sois õige vähe ette (harilikult soo-kastehein — *Agrostis canina* L., püstkastik — *Calamagrostis neglecta* Fr., sinihelmikas — *Molinia coerulea* Moench); mitmekesisemalt on esitatud rohttaimed, nagu soopihl (*Comarum palustre* L.), soo-tähthein (*Stellaria palustris* Retz), soo-kuuskjalg (*Pedicularis palustris* L.), ubaleht (*Menyanthes trifoliata* L.), konnakapsas (*Caltha palustris* L.), angervaks (*Ulmaria pentapetala* Gil.), soo-õislüht (*Triglochin palustris* L.), ädallill (*Parnassia palustris* L.), soo-lõosilm (*Myosotis palustris* With.), rabamadar (*Galium uliginosum* L.), harilik metsvits (*Lysimachia vulgaris* L.), ussilill (*Lysimachia thyrsiflora* L.), kukesaba (*Lythrum salicaria* L.) jne.

Sootaimede tüüblistega esindajate hulka kuuluvad ka jäneselilled (*Eriophorum polystachyum* L.), läikviljane ja Alpi luda (*Juncus lamprocarpus* Ehrh. ja *L. alpinus* Vill.). Hapniku puudusel kõdunevad taimejääänused õige vähesel määral, nad muutuvad turbaks, mis aitab omalt poolt kaasa soostumisele.

Peale kirjeldatud soode, kus valitsevad mitmesugused tarnade liigid ja mida nimetatakse heinsoiks, on veel olemas niinim.